

BỆNH THAN: Những Điều Cần Biết

Anthrax: What You Need to Know

What Is Anthrax?

Anthrax is a serious disease caused by bacteria that forms spores. Anthrax can make you sick by getting into your skin, lungs or digestive system. It can be deadly if untreated.

How Do You Get Anthrax?

The most common and also the most deadly form of anthrax is inhalation anthrax, which is caused by breathing in anthrax spores. People can also get anthrax from touching or eating an infected animal or breathing in spores from an infected animal. Anthrax can also be used as a weapon. In 2001, 22 people got sick when anthrax was put into the mail.

You cannot catch anthrax from another person or spread it to others.

What Happens If I Get Anthrax?

People usually get sick within 1 to 7 days of exposure to anthrax, but if it is in your lungs it may take 42 days before you get sick.

It may cause your skin to blister or have sores. You may have a sore throat, mild-fever, headache, cough and breathing problems.

You will need to be treated with medicine because anthrax can cause serious illness or death.

Bệnh than là gì?

Bệnh than là bệnh nguy hiểm do vi khuẩn tạo thành các bào tử gây ra. Bệnh than có thể gây bệnh bằng cách đi vào da, phổi hay hệ tiêu hóa. Bệnh có thể gây chết người nếu không được chữa trị.

Bệnh than lây lan như thế nào?

Con đường lây nhiễm bệnh than thường gặp nhất và cũng nguy hiểm nhất đó là hít phải bệnh than, nguyên nhân là do hít thở bào tử của bệnh than. Người ta cũng có thể bị bệnh than khi sờ hay ăn động vật nhiễm bệnh hay hít thở bào tử từ động vật nhiễm bệnh. Bệnh than cũng có thể được dùng làm vũ khí. Năm 2001, có 22 người bị bệnh này khi bào tử bệnh than bị bỏ trong thư từ.

Quý vị không thể bị bệnh than từ người khác hay lây cho người khác.

Nếu bị bệnh than thì sao?

Người ta thường bị bệnh trong vòng từ 1 đến 7 ngày kể từ khi tiếp xúc với bệnh, nhưng nếu ở trong phổi thì có thể mất 42 ngày mới bị bệnh.

Bệnh có thể làm da quý vị có mụn nước hay các mụn loét. Quý vị có thể bị đau họng, sốt, nhức đầu, ho hay khó thở.

Quý vị cần phải được chữa trị bằng thuốc vì bệnh than có thể gây bệnh nghiêm trọng hay tử vong.

How Is Anthrax Treated?

There is no way to test for anthrax before you get sick.

Antibiotics are used to treat all types of anthrax. Health-care workers will give you medicine (doxycycline or ciprofloxacin). This medicine can help prevent an anthrax infection, even if you don't feel sick.

You may have to take this medicine for 60 days. The medicine can cause nausea, diarrhea, headache or a yeast infection (women only), but it is important that you keep taking the medicine until it is gone.

Children have to take different amounts of the medicine than adults. Health-care workers have information on how to give medicine to children and babies.

Is There An Anthrax Vaccine?

There is an anthrax vaccine, which is recommended for adults 18 through 65 years of age **who are at risk of exposure to anthrax bacteria**, such as certain laboratory workers and people who handle potentially infected animals. These people should get three doses of vaccine: the first dose when risk of a potential exposure is identified, and the remaining doses at one and six months after the first dose. After the six-month dose, the vaccine recipient is considered protected and can work in areas where there is a risk of exposure to anthrax. Boosters at 12 and 18 months, and annually thereafter, are recommended for ongoing protection.

Chữa trị bệnh than như thế nào?

Không có cách nào để thử nghiệm bệnh than trước khi quý vị mắc bệnh.

Dùng kháng sinh để chữa trị tất cả các loại bệnh than. Nhân viên chăm sóc sức khỏe sẽ cho quý vị dùng thuốc (doxycycline hay ciprofloxacin). Thuốc này có thể ngăn ngừa nhiễm do bệnh than, ngay cả khi quý vị không bệnh.

Quý vị có thể dùng thuốc này trong 60 ngày. Thuốc sẽ gây buồn nôn, tiêu chảy, nhức đầu hay bệnh men đàn bà (chỉ có phụ nữ mới bị) nhưng cần phải tiếp tục dùng thuốc cho đến khi hết thuốc.

Trẻ em phải dùng liều lượng khác với người lớn. Nhân viên chăm sóc sức khỏe sẽ cung cấp thông tin về cách cho trẻ em và trẻ nhỏ dùng thuốc.

Có Vắc-xin Phòng Chống Bệnh Than Không?

Có một loại vắc-xin phòng chống bệnh than được khuyến nghị cho người lớn trong độ tuổi từ 18 đến 65, **những người có nguy cơ phơi nhiễm với vi khuẩn bệnh than**, chẳng hạn như các nhân viên làm việc trong những phòng thí nghiệm nhất định và những người làm việc với động vật có nguy cơ nhiễm bệnh. Những người này nên được tiêm ba liều vắc-xin: liều thứ nhất khi xác định có nguy cơ phơi nhiễm tiềm ẩn và những liều còn lại vào một tháng và sáu tháng sau liều đầu tiên. Sau liều sáu tháng, người sử dụng vắc-xin được coi là được bảo vệ và có thể làm việc trong những khu vực có nguy cơ phơi nhiễm với bệnh than. Các liều tiêm nhắc lại vào 12 và 18 tháng và sau đó là hàng năm, được khuyến nghị để phòng bệnh liên tục.

Anthrax vaccine is also recommended for **unvaccinated people of all ages who have been exposed to anthrax**. The vaccine has not been studied or used in children less than 18 years of age and its use in exposed children must be under an Investigational New Drug (IND) program and requires informed consent from a parent or legal guardian. These people should get three doses of vaccine together with recommended antimicrobial drugs: the first vaccine dose as soon after exposure as possible, and the remaining doses two and four weeks after the first.

Vắc-xin bệnh than cũng được khuyến nghị cho **những người chưa được tiêm vắc-xin thuộc mọi độ tuổi và đã từng bị phơi nhiễm với bệnh than**. Vắc-xin chưa được nghiên cứu hoặc sử dụng cho trẻ em dưới 18 tuổi và việc tiêm vắc-xin cho trẻ em bị phơi nhiễm phải nằm trong chương trình Thuốc Mới Đang Nghiên Cứu (IND) và yêu cầu có sự đồng ý với đầy đủ thông tin của cha mẹ hoặc người giám hộ hợp pháp. Những người này nên được tiêm ba liều vắc-xin cùng với các thuốc chống vi trùng khác được khuyến nghị: liều vắc-xin đầu tiên sớm nhất có thể sau khi phơi nhiễm và các liều còn lại vào hai tuần và bốn tuần sau liều đầu tiên.